

การบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 2
ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

วิทยานิพนธ์
ของ
เกศรี ไชยเผือก

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
มกราคม 2548

ISBN 974-429-239-3

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินคุณภาพ
ภายนอก รอบ 2 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

โดย นางเกศรี ไชยเผือก

สาขา การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการควบคุม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริณา จิตต์จรัส ประธานกรรมการ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริพร เหล่าเมือง กรรมการ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริณา จิตต์จรัส) ประธานกรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริพร เหล่าเมือง) กรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ อุลิต) กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

.....
(ดร.ชวิศ จิตรวิจารณ์) กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

.....
(ดร.บูรพาทิศ พลอยสุวรรณ) คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มกราคม พ.ศ. 2548

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริณา จิตต์จรัส ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริพร เหล่าเมือง กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ได้ช่วยให้คำปรึกษาแนะนำ และปรับปรุงแก้ไขตลอดระยะเวลาของการทำวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ อุลิต และดร.ชวิศ จิตรวิจารณ์ ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ทุกท่านที่ได้สละเวลาตอบแบบสอบถาม

ขอกราบระลึกพระคุณบิดามารดา ครู อาจารย์ และทุกคนในครอบครัวที่คอยให้กำลังใจ และห่วงใยมาโดยตลอด

เกษรี ไชยเผือก

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	คำถามการวิจัย.....	9
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	10
	ความสำคัญของการวิจัย.....	10
	ขอบเขตของการวิจัย.....	10
	ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	10
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	11
	ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	11
	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	11
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	13
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
	สมมุติฐานการวิจัย.....	14
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา.....	15
	ความหมาย แนวคิดและหลักการของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	15
	ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและการดำเนินการประกันคุณภาพ.....	21
	ประโยชน์ของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	24
	ความหมาย แนวคิด และหลักการ เกี่ยวกับการบริหารจัดการและ	
	การประเมินภายนอก.....	25
	ความหมายการบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมในการประเมิน	
	คุณภาพภายนอก.....	25
	ความหมายของการประเมินคุณภาพภายนอก.....	29
	หลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก.....	30
	ความสำคัญของการประเมินคุณภาพภายนอก.....	31
	ขอบข่ายของการประเมินคุณภาพภายนอก.....	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2 (ต่อ)	มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินภายนอกรอบแรก ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน.....	32
	มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินภายนอกรอบสอง ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน.....	37
	การติดตามการประเมินผลการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน.....	40
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
	วิจัยในประเทศ.....	41
	งานวิจัยต่างประเทศ.....	46
	3	วิธีดำเนินการวิจัย.....
	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	49
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
	การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล.....	53
	การนำเสนอผลการวิจัย.....	54
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
	ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล.....	55
	ตอนที่ 2 การบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมิน คุณภาพภายนอก รอบ 2 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2.....	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 2 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์และขนาดสถานศึกษา ของสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2.....	58
ตอนที่ 4 ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 2 ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2....	64
5	
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	66
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	66
สมมุติฐานการวิจัย.....	67
วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
สรุปผลการวิจัย.....	69
อภิปรายผลการวิจัย.....	70
ข้อเสนอแนะ.....	75
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	75
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	77
บรรณานุกรม.....	78
ภาคผนวก.....	87
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	
หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ	
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวม	
ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	88

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก (ต่อ)	
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย...	94
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	100
ภาคผนวก ง รายชื่อโรงเรียนในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ รายชื่อ โรงเรียนในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	112
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	119
บทกัดย่อ.....	120

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอ.....	51
2	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามสภาพ.....	56
3	แสดงร้อยละของผู้ให้ข้อมูล ด้านการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ ประเมินผลและการปรับปรุงงาน จำแนกตามรายด้านมาตรฐาน.....	57
4	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับ การประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 2 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการตรวจสอบประเมินผล ด้านการปรับปรุงงานของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามเพศ.....	58
5	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับ การประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 2 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการตรวจสอบประเมินผล ด้านการปรับปรุงงานของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามตำแหน่ง.....	59
6	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับ การประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 2 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการตรวจสอบประเมินผล ด้านการปรับปรุงงานของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	60
7	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับ การประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 2 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการตรวจสอบประเมินผล ด้านการปรับปรุงงานของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามขนาดสถานศึกษา.....	61
8	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับ การประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 2 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2 ของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามประสบการณ์.....	62

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
9	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 2 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ด้านการวางแผนและด้านการตรวจสอบประเมินผลของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามประเภทการันต์ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Sheffe)..... 63

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบและแนวคิดในการวิจัย.....	12
2 แนวคิดของ เดมมิ่ง (Edward Demming) ระบบวงจร PDCA.....	27